

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.

ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე
ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში: გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ, ред. „Дрoзба“

ფასი წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50კ. 10 თვით—
8 მ., 9 თვ.—7 მ., 50კ. 8 თვ.—7 მ., 7 თვ.—6 მ.
6 თვ.—5 მ., 5 თვ.—4 მ. 50კ., 4 თვ.—4 მ., 3
თვ.—3 მ., 2 თვ.—2 მ., 1 თვ.—1 მ.

(ცალკე) ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპეიკი.

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: მეოთხე გვერდზე სწორიკონსე
8 კ., პირველზე 16 კ. სრული ტექსტისთვის გვერ-
დი 25 მანათი; პირველი 50-მ. რედაქციის სწორიკონსე
ნების ითვლება შათგან დაქვრიობის ადგილის ვე-
ლობაზედ.

თუ საქმეობას მოითხოვს, რედაქცია გაასწავლებს და შეაქო-
ლებს დასაბუჯად, გამოცხადებულ წერილებს. დაუბუჯად წერი-
ლებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

Объявленія изъ Россіи, Царства Польскаго и за-
границы принимаются только въ цент. конторѣ общ.т.
І. Метцль., Москва, Петровка, №5.

შინაური ქორნიკი

◆ დანიშნულებისამებრ, ზორის
რჩევის დარბაზში, კვირას, აპრილის
14-ს შესდგა კრება ზორის მაზ-
რის თავად-აზნაურთა, რომელზე-
დაც ოთხმოცამდე თავადი და აზნაუ-
რი დაესწრა. ზორის მაზრის მარ-
შალმა თ. ქოსტ. შალიკაშვილმა,
კრების დასაწყისშივე, მიმართა თავად-
აზნაურობას მშვენიერის სიტყვით,
რომელსაც ამ დღეებში დაბეჭდვით
სხვა უფრო ვრცელ ანგარიშთან ერ-
თად. ქრება ამ დღეს რამდენიმე სა-
განი განიხილა, მაგრამ ყველაზედ სა-
ყურადღებო იყო შემდეგი: მან გა-
დასწყვიტა, რადგან ყოველივე შრო-
მა დაჯილდოებულ უნდა იქმნასო და
თავად-აზნაურობის წინამძღოლს ცო-
ტა შრომა არ აწევს, თუ იგი მოინ-
დომებსო თავის თანამდებობის რი-
გიანად ასრულებასო — ამისათვის ზო-
რის მაზრის თავად-აზნაურობის წი-
ნამძღოლს დანიშნოს ორასი თუმან-
ნი ჯამაგირი წელიწადში და ეხლავე
ამორჩეულ იქმნას კომისია ამ ფუ-
ლის გასაწერად მთელს ამ მაზრის თავად-
აზნაურობაზედაო. ქრება იმავე დღესვე
დაიხურა.

◆ მრთს ვილაცა უსახელო ავ-
ტორს შეუდგენია ერთის გავლენიანი
პირისადმი უსახელო წერილი და შიგ
მოუქცევია ოც-და-ოთხი მეგრული სი-

ტყვა, რომელიც თურმე ქართულს
სრულიად არა ჰგვანან. უსახელო
ავტორს (მარტო „უსახელოა“ ამტკი-
ცებს, რა სახელის პატრონი უნდა
იყოს ხსენებული „ავტორი“) ალბად
დავიწყებია, რომ თუ იმან ოც-და-
ოთხი შეჰქრიბა, ჩვენ ამ ორის ენის
ერთობის დასამტკიცებლად ათჯერ
მეტი შევკრიბეთ და კიდევ ის, რომ
არა თუ ქართულისა და მეგრულის
სიტყვების შორის შეიძლება იყოს
განსხვავება, თვით ქართულშივე მოი-
ძებნება ბევრი იმისთანა სიტყვები,
რომელიც ერთსა და იმავე საგანსა
ნიშნავენ, თუმცა ერთმანეთს სრუ-
ლიად არა ჰგვანან. აი მაგალითი:
გოგრა და კვხი; ბჟოლა და თუთა;
კამში და ბია; დაცნინკვება და ცნვი-
რის დაცემინება... ასე რომ ჩავეყვით,
იქნება ერთ საათში მოვავროვოთ
ოც-და-ოთხზე მეტი სიტყვა და თუ
უსახელო ავტორის „უსახელო“ ლო-
გიკით ვინელმძღვანელოთ, ქართული
ენა ორ სრულად სხვა-და-სხვა ენად
უნდა გავეყოთ!...

◆ ამ დღეებში გამოვიდა ბ-ნი
მურიესაგან გადათარგმნილი ფრანკუ-
ზულს ენაზედ რამდენიმე იგავი საბა-
სულხან ორბელიანისა: *Contes Gé-
orgiens du XVII-ème et XVIII-ème
siècles du Prince Saba-Soukhan
Orbeliani, par J. Mourier.*
ზამოცემა სწორედ ნამდვილი ფრან-
კუზულია—სუფთა, ლამაზი და შროია-

ნი. ბ-ნი მურიე თ-დს ბიორგი ორბე-
ლიანს უძღვნის ამ წიგნს.

◆ შოთიღამა გვეწერენ: ყვაილი
თან-და-თან უფრო გაძნელდა, ასე
რომ დღეში რამდენიმე იხსცება. ამ
გარემოებამ ხალხი შეაშინა; ქალა-
ქიდან სოფლისკენ გასახიზნად გამგ-
ზავრენ და სოფელელები შიშით სა-
ვაჭროდ ვეღარ მოდიან. აქამდის რი-
გიანი საშუალება გვრადფერი მიიღეს
შესაჩერებლად, ახლა კი აპირებენ,
მაგრამ რაღა დროს. შედურება ეს
არის, რომ ამ გვარ შემთხვევაში ყო-
ველივე შრომა ექიმებისაგან ფერ-
ლებს მიენდობა ხოლმე, რომელიც
მშიერნი (რადგან 16 მან. აქვსთ თე-
ში ჯამაგირი) აქეთ-იქით დადიან ხან
ავადმოფის მოსავლელად და ხან ასა-
რელად, როდესაც მათი უფროსი ექი-
მები კი დროს ქეიფით ატარებენ.

◆ ჩვენ, ვგონებ, ისეთი საქმე დაგ-
ვემართოს ხოლერისაგან, როგორც
ყვაილისაგან დაგვემართა. როდესაც
ყოველ ქალაქში მზადება არის ამ
სამიშარი სენის წინააღმდეგ, აქ ყურ-
საც არ იბერტყენ, — არავითარ სანი-
ტარულ საშუალებას არა ხმარობენ,
რომ ქალაქი მინც, ცოტა არ იყოს,
გასუფთავდეს. შთაფრესი მიზეზი ხო-
ლერისა, როგორც „დროებაშიც“
იყო მოხსენებული, სასმელი წყალი
ყოფილა. თუ ეს ასეა, პირველად
ჩვენ მოგვეძინის ეს სენი, რადგანაც
შოთი სულ დამალი და აყროლე-

ბული წყლით არის შემოტრემუ-
ლი.“

◆ ბასულის წელს ჩვენს გაზვით
ერთს ნომერში დაბეჭდილი იყო მტი-
რე შენიშვნა სოხუმში გამოჩენილს
ვინმე „იარენალზე“. ეს შენიშვნა
გულზედ დადგომოდა ამ „იარენალს“
და არ გასულა დიდი ხანი, ჩვენს რე-
დაქციაში შემოვიდა ერთი ვილაც
რუსის ყაზახის ტანთ-საცმელით შე-
მოსილი და მოგვთხოვა პასუხი ამ
შენიშვნის დაბეჭდისათვის. თუმცა
თვით არ აღიარა თვისი ვინაობა ამ
პირმა, მაგრამ ცხადია, ეს იყო ის
რუსის ყაზახი „იანარალად“ წოდ-
ებული. ჩვენ პასუხზედ ის გზა ვუჩე-
ნეთ, სადაც ყოველი შეურაცყოფი-
ლი დაკმაყოფილებას მიიღებს, მაგრამ
ეჭუობა „შეურაცყოფილი“ „იარა-
ნალი“ არ გაჰყოლია ამ გზას, რად-
გან აქამდის ჩვენ არავითარი „უწყ-
ბა“ არ მიგვიღია. მხლა-კი, აი, რას
ეკითხულობთ ამ „იარენალზე“ გაზ.
„ნოვ. მბ.“-ში. „შარშან, აშრილში,
იწერება სსსსკუბი გაზეთის კორესპონ-
დენტი, სსსსკუბი ჩამოვიდა ვილაცა ვაჭრის
შვილი ნიკოლაი აშინოვი. ამის განზ-
რახვა ის იყო, რომ როგორმე გადმოე-
სახლა რუსები სსსსკუბი და მის ახლო-
მასლო ადგილებში. რა თქმა უნდა, აში-
ნოვმა ბეჭდი იქადაგა ამ გადასასლუის
სარგებლობაზედ, სადაც ჯერ იყო. ორი
თვე არ გასულა და რუსეთიდან ჩამოვი-
დეს გლეხები, შოლტავისა და ჩენიგო-

ცოლ-ქმრობის წესები სვანეთში

საცოლეს დანიშნა, ნაყდანური, ნაჭე-
ლაში, ქორწილი, გვარის-წერა, მზი-
თევი.

ღედ-მამა ყოველთვის ცდილობდა,
რომ თავის—ჯერ კიდევ მოსალოდ-
ნელ ვაჟისათვის, დედის მუცელშივე
დაენიშნა საცოლვე. ამის მიზეზი იყო
დედათა სქესის სიმტკიცე მამრობით
სქესთან შედარებით. მოზრდილი სა-
ცოლეს შოვნა ძნელი იყო. მსთქვათ,
ორს სვანს ცოლები ერთ და იმავე
დროს ორსულათა ჰყავთ; ორსული
ცოლების ქმრები სიტყვიერად აძლე-
ვენ ერთმანეთს პირობას, რომ
უკეთუ ერთ-ერთ ჩვენს ცოლთაგანს
ვაჟი ეყოლოს და მეორეს ქალი, მა-
შინ იგინი ერთმანეთს შეერთაო. (ამ
გვარი პირობის მიცემა შეეძლოთ
თვით მომავალ შეილებს დედებსაც.)
ხსენებულ ორ სვანის ცოლებს ესთქვათ
ეყოლათ ერთს ვაჟი, მეორეს ქალი.

მაჟის მამამ მაშინვე მიიბრინა ქალის
დედ-მამასთან, მიუტანა „ნიშნად“
ფინთინი (თოფის-ტყვია) ჩაბარა ხელ-
ში და უთხრა: „აი ეს ფინთინი ნიშ-
ნად და წამოზრდის შემდეგ, თუ ვისმეს
წაუყვანია ჩემი დანიშნული—შენი ქა-
ლი, მაშინ იცოდე, ჩემი საკაცზე შენს
სახლზე იქნება მიკუდებული“. ამ სი-
ტყვების აზრი შემდეგია: თუ შენი
ქალი ან ნებით მიეცი სხვას, ან თუ
გინდ შენს უნებურად ვინმემ წაიყვა-
ნა, მაშინ მე, ვაჟის მამა—თავს შე-
გაკლავ, ან-და შენ მოაკლავ.

ამ გვარად დანიშნული—ან სვანუ-
რიდგან რომ პირდაპირ ვაღმოვთარ-
გმნოთ „დაკავებული“ (ლიგქე, ლიყ-
დანი)—ქალი ითვლებოდა ნამდვილ
საცოლედ დანიშნულ მამის ვაჟისა.
მრთის წლის განმავლობაში დანიშე-
ნის შემდეგ, დანიშნულის დედ-მამა
მიიპატიებდა პატარა სასიძოს დედი-
თურთ (რადგანაც ძუძუ მწოვარი იქ-
ნებოდა) „ფენის ასახსნელად“ (ქიზნი
ლიფშდუნე), ესე იგი სასიძო პირვე-
ლად შემოდგამდა ფენს ცოლყური-
სას. სასიძოს დამპატიებელს საჩუქ-
რად ეძლევა ერთი „ჩაფლაშ“-ი (აბა-

ზის საღირალი რამე). ღედა თავის
ძუძუ-მწოვარს ვაჟს აკვანში ჩააწვენ-
და; შუბლზე წააცხებდა ნახშირს,
თავთან ჩაუდებდა ნახშირსვე და რაიმე
რკანეულობას, დანას... ამოიდებდა
აკვანს ილიის ქვეშ და ისე მიიყვანდა
სასიძოს სახლში. სასიძო საცოლეს
სახლში მიჰყავდათ ღამით. მიიყვანეს
ვაჟი საცოლეს სახლში. ორივეს დე-
დები თავისთინ ეხვეწებინ ღმერთს,
რომ მათი შეილები პირველი შეყრა
ბედნიერი ჰქნას და სხვ.

აკვით მოყვანილ სასიძოს და-
უხვედებოდა აკვანშივე მწოლარე
სასიძო, რომელთაც განგებ ერ-
თი-მეორის გვერდით სდგამდენ, თი-
თქო აკვნიდგანვე უნდოდათ პაწია სა-
ქმრო-საცოლეს დედებს შეეერთებინათ
იგინი საუკუნო კავშირით და ჩაენერ-
გათ მათთვის ერთმანეთის სიყვარუ-
ლი, რომელსაც მომავალი იშვიათად
ამართლებდა. სასიძო დედიურთ რჩე-
ბოდა ცოლყურისას ერთი კვირა,
და ამის შემდეგ სახლში ბრუნდებო-
და; საცოლეს დედ-მამა აჩუქებდა სა-
ქმროს რაიმე წერილ ოთხ-ფენ საქო-
ნელს (ცხვარი, თხა, ღორი...) და

რამოდენიმე ხნის შემდეგ გაუზგან-
და ხარს ან ძროხას, რომელსაც „ნა-
ყდანიერ“-ს (დასაკვებელი) ეძახიან.
(ეს უკანასკნელი მარტო უმკულის
საზოგადოებაში არ იცოდენ). აგრე-
თვე „ქიზნი ლუფშდუნე“ უნდა გაეწია
საქმროს დედ-მამას საცოლესათვის,
იმავე წესით და საჩუქრებით, რო-
გორც ვნახეთ სასიძოს დედ-მამის
მხრით. მუცელში დანიშნის გარდა
საცოლეს ნიშნადენ აგრეთვე საქმ-
როს და ქმრის სიკვდილის შემდეგ.
აქ კი საქმე მოსწრებაზე იყო: ვინც
მომსწრებდა დანიშნას, იმას ვერავინ
შეეცილებოდა. ღედის მუცელში სა-
ცოლეს დანიშნა სრულიად დამო-
კიდებული იყო დედ-მამის ნებაზე;
წამოზრდილის, დაქვრივების-კია
უკანასკნელებზედაც, თუმცა დედ-მა-
მის უფლება აქაც სქარბობდა. ღედ-
მამა ცდილობდა, რომ მათ ვაჟს შე-
ერთო ცოლად ძლიერი თემის (გვა-
რეულობის) და მდიდარი ოჯახის ქა-
ლი. ძლიერი თემი საქმრო იყო სი-
ძისათვის, როგორც „ზურგის“ გამ-
მაგრებელი, მწე და მომხმარე ვაჭირ-
ეების (ჩხუბი) დროს, ქორში და

ვის გუბერნიადამ—117 სასახლამდე. არ გასულა ორი დღე, რომ ამ გადმოსასაღებულემა ისევ მოსთხოვეს ადგილობრივ მთავრობას უკან სამშობლოში გასტუმრება. აი, რა აღიარეს საცოდავებმა ადმინისტრაციის წინაშე: „მინათმა მოკვამტყუალა ათასსასახლამდე გლეხთა. მან გამოგვართვა ვის 2 და ვის 3 მანათი და დაგვპირდა 30 დესიატინა სახსავ-სათვის ადგილის მოცემას, მაგრამ 30 დესიატინას მაგივრად ათ-ათი არ გვერგო და ისე ტყუბუქიანი ადგილი...“

„მაგრამ ამინოვი არ შედრგა. ერთ დღეს მან და მისმა მომხრეებმა მოიწვიეს მკვლედი და აკურთხეს ერთი ადგილი, რომელსაც დაარქვეს „კახანია სტანიცა ნიკოლაევსკაია“. ამინოვი ამოიწიეს ატამანად, მართლაც იფარისა და ძვირფასი ხმალი... ამის შემდეგ „ნიკოლიზატორები“ ცხრედ შეუდგნენ სასახლის შექმნას და აქედამდე იწვიეს განუწყვეტელი ჩივილი ამ სასახლად ჩამოსასაღებულეებზე მკვლობელ ბერძენებისაგან. დაინახა თუ არა ამინოვი, რომ საქმე ტყუად მიდის, მაშინათვე დახსნა თავი „ნიკოლიზატორებს“, მისგან გაკვეთეს დიდს საქმეს „გროზომანის“ მოსახლას და სოსუმადან გაქაჩა.—აი, „ნიკოლიზატორები“, რომელთაც ასე გულ-მოადგინედ ამკობდენ „Новое Время“ და „Русь“-ი. მართლაც არა-ერთსელ წაკვიკითხვას ამ გახეთქების იფურცლებზე, უახსენებინა გადასახლების სასრულებლობაზედ სოსუმში“.

დავა შეუ აზიანი

ნემეცურს „Algem Zeit“-ში სწერია: მასულს შემოდგომამდე ვაზ., „Times“-ში იბეჭდებოდენ, უეჭველია, ოფიციალურის სფეროთაგან ჩაგონებულნი წერილები, სადაც, საზოგადოდ, ის დედა-აზრი იყო ხოლმე გაყვა-

ლობნი თვალ-ყურის მგდებელი. მდიდარი ოჯახი კი მატერიალურის მხრით იყო საიმედო, სასუფეო სიძისათვის; ყოველს შემთხვევაში თემს უპირატესობას აძლევდნ სენები. ამ გვარივე მოსაზრებით ხელმძღვანელობდენ ქალიშვილის დედ-მამა პირველის გათხოვების დროს.

მათადა „ქიშნი ლუფმდუნე“... საქმრო-საცოლო წამოიზარდენ; 8-10 წლისა იგინი უმეტეს ნაწილად ერთად ატარებდნ დროს თამაშობაში (თუ ორივე ერთის სოფლისანი არიან). მაჟი იცნობს თავის საცოლეს და უკანასკნელი პირველს. მშობლების რჩევით და ნება-დართვით იგინი ხშირად ეპატივებიან ერთმანეთს.. ამითი არ თავდება ამ დროის მათი კავშირი, ერთმანეთის დამოკიდებულება. მაგალითად—საქმრო შევლის საცოლეს ზოგიერთ მისთვის სამძიმო საქმეებში; მაგალითად, თუ ავდრიანს და ცივს დღეში საცოლეს მწყემსობა შეხება,—საქმრო, როგორც ვაჟი-კაცი—გამოეცლება მას და მის მაგიერ თვითონ წავა. საცოლეს დედ-მამას სკლამოს ქვამს საქონელი აკლია; სა-

ნილი, რომ ინდოელ მთავართა არმია სრულიად მეტი ხარჯია ინგლისისათვის და ვნებასაც აძლევს ინგლისის მეუფებას ინდოეთში; ამის გამო მიცეკორროლს ინდოეთისას ავალბდენ, რომ აუცილებლად დაეშალა ეს არმია. მხლა-კი „Times“-ში ვკითხულობთ ვრცელს წერილს სერ ლებელ ბრიფინისას, რომელიც პოლიტიკურ აგენტად არის საშუალო ინდოეთის მთავართა სასახლეებში; წერილი გვაუწყებს, რომ ხსენებული ჯარები უმეტესად მხედრობაში გამოუცდელ მეომართაგან არიან შემდგარნი და აქედამ ცხადად სჩანს, რომ ინდოეთის მთავართ არასოდეს არ გაუვლიათ გულში ინგლისელების წინააღმდეგ აჯანყება, რადგან თვისის გამოუცდლობის წყალობით ვერას გახდებოდენ. სერ ბრიფინის ცნობას დიდს მნიშვნელობას აძლევს ვაზ. „Times“-ი და ამბობს:—ლორდ ლეფერინი დიდს სამსახურს გაუწევდა მმართველობას, რომ ინდოეთის დაცვისათვის უმეტესს ყურადღებას მიაქცევდეს ამ ჯარებს, გაწვრთნიდეს მათ და რომ ეს ჯარები მარტო სათვალავში კი არ იყვნენ, არამედ საქმეშიაც გამოადგნენ ქვეყანასაო. აქედამ სჩანს, უმატებს ნემეცური ვაზეთი, რომ ინდოელ მთავართა მიდრეკილებამ, რომელთაც დიდი ხანი არ არის, რაც ისეთის ეჭვის თვლით უყურებდა ვაზ. „Times“-ი, სულ სხვა სახე მიიღო.

ზრანცუზული ვაზეთი „Temps“-ი ვრცელს წერილს უძღვნის ინგლისის ზღვის ძალის აღწერას, და შემდეგ განმარტებს, თუ რა გზას დაადგება ინგლისი, საით წარმართავს თვის საომარ გემებს. ბალტიის ზღვის შესახებ ვაზეთი, სხვათა შორის ამბობს: „იერიშით მისვლა პრონეტატზე, რომელზედაც ინგლისური ვაზეთები ბევრს იწერებიან, ყოველად შეუძლებელია. ეს სიმაგრე

ცოლენ შიშით ვერ ბედავს მარტო წასვლას საძებნელად, რასაც იგი თამამად ატყობინებს თავის საქმროს; უკანასკნელი ან გაჰყვება საცოლეს საქონლის საძებნელად, ანა-და მარტო წავა და მოძებნილ საქონელს სახლში მოიყვანს. საცოლევ თავის მხრით უხდის ამ დავალებას საქმროს, რასაკვირველია, რითაც შეუძლია: უკერავს საქმროს ქალამებს, პაიჭებს (თუ შეუძლია) დახეულ ტანისამოსს და სხვანი. ბავიდა ხანი. მოაღწია ქორწილის დრომ. საქმროს მშობელნი მოციქულს უგზავნიან ქალის დედ-მამას, ატყობინებენ, რომ ამა-და-ამ ღამეს შენი ქალიშვილი გვინდა მოვიყვანოთო და „ნაქვლაშზე“ (საქმროს მხრით მისაცემი საცოლეს დედ-მამისადმი) მოვრიგდეთო. ძალის დედ-მამას უფლება აქვს ერთი წლიდამ სამ წლამდე ვადა ითხოვონ ქალის გაუშვებლობისა, საქმროების მიხედვით; მაგრამ, თუ კი ქალის დედ-მამას მაინც და მაინც ბევრად არ დააკლდებოდა ქალიშვილი, როგორც მუშა, მაშინ სახლში დაკავებას საქმროსადმი ჩაბარებას არჩევენ (ში-

დაცულია აუარებელის ასაფეთქი მინებითა და მცირე ამფეთქი გემებით. ოითქმის-დალუბულად უნდა ჩაითვალოს ის ესკადრა, რომელიცამ სიმაგრეს მიუახლოვდება ზარბაზნის სროლის მანძილზე; ჯერ კარგა მოშორებითაც სიმაგრედამ აუარებელი ასაფეთქი იარაღები ვადულობავს გზას მტრის ხომალდებს და არა ერთს დალუბავს ზღვის უფსკრულში. მართალია, ამ ქვამდ ყოველ ინგლისის ჯავშნიან ხომალდს გარშემო მომართული და წყალში ჩაშვებული აქვს ვეებერთელა რკინის ბადე, რომელიც მცურავ ასაფეთქ მინებს არ შეუშვებს ხომალდების ქვემოდ, მაგრამ ნილიანი და ვიწრო ბალტიის ზღვა ძლიერ მოსახდენ სარბიელს წარმოადგენს რუსის მცირე ამფეთქი გემებისათვის, რომელნიც მზად არიან ზღვის ნაპირების გასწვრივ და რომელნიც მოულოდნელის იერიშით მივლენ ხეირს არ დააყრიან ინგლისის გემებს.

ბუნარესტიდამ ტელეგრამით აცნობებენ ერთს ნემეცურს ვაზეთს, რომ ინგლისის სამხედრო გემი „Cokatrice“ მოადგა ამ ქვამდ ქალ. სულინის ნავთსადგურსაო. ამ გემს დაუთარეშებია ჰირიმის ნაპირები და ეხლა მდ. ლუ ნაიში ვავიდაო.

ინგლისის დედოფალმა კერძო წერილით მიმართა იმპერატორს მილჰელმს და სთხოვა იხმაროს მან მთელი თვისი ვავლენა პეტერბურგზე, რომ მორიგებით ვათავდეს რუს-ინგლისის შორის ამტყდარი დავა. რუსის ელჩმა, ბარ. სტალიმა (ინგლისში) აცნობა ლორდ მარენვილს, რომ რუსის მმართველობამ ამ ცოტას ხანში მიიღო ცნობა, ვითომ გენ. ლემსდენი მთელ ძალ-ღონეს ხმარობდეს, რომ როგორმე სარიყისა და იამაკის თურქმენები რუსეთის წინააღმდეგ ააჯანყოსო.

შობდენ სხვას არ მოეტაცა ვისმეს) და ქორწილზე მალე მორიგდებოდენ. „ნაქვლაში“ (ქართული მისატანი, საშუალო საუკუნოების pretium nuptiale, რუსების ВЪНО, ოსების ურვატი და სხვა) ძველს დროში განსაზღვრული იყო და იმიტომ ამაზე მორიგება ბევრს ხანს არ მოითხოვდა; სახელდობრ: მნგურის ხეობაში მდებარე სენეთში ორი ცალი ხარი და ერთი ძროხა, რომელიც ბოლოს ხანებში 4—5 ხარამდე ავიდა; სხვის-წყლის ხეობაში-კი თავიდანვე 4 ხარი და ერთი ძროხა. ამ ვადაქრილ „ნაქვლაშზე“ საქმროს დედ-მამა ვერაფერს იტყოდა და იძლეოდა დროის მიხედვით. აქ საქმროს შევნიშნო, რომ ნაქვლაშის მიღების ვადა სენეთში ყველგან ერთ და იმავე დროს არ იყო—ზოგან ერთის წლის წინად იღებდენ ქალიშვილების მშობლები საქმროს ნაქვლაშს და ზოგან იმავე ღამეს, რა ღამესაც ქალიშვილს გაისტუმრებდენ საქმროსთან.

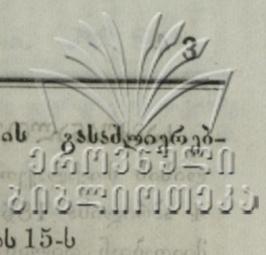
აი, როგორ ხდებოდა ეს უკანასკნელი. მსთქვით ამაღამისათვის არის და-

პარიკის დიპლომატიკურ წყევებში დარწმუნებულნი [ხატან] [რუხ] [ფუ ინგლისი და რუსეთი შეეტაკენ, მსმალეთის ჯარები გამოსცვლიან მგვიპტეში ინგლისელ ჯარებსაო. საფრანგეთის პოლიტიკურს წრეებში ვაიგეს იტალიის წადილი, რომ მგვიპტეში მკვიდრად მოიკიდოს ფენიო და ერთობ ცუდის თვლით უყურებენ ამ ვარემოებასაო.

მენის ოფიციალურის ვაზეთის ქირელი კორესპონდენტი საბეჯითო წყაროებიდამ აუწყებს ამ ვაზეთს, რომ ინგლისისა და მსმალეთის შორის ღირს-საყურადღებო მოლაპარაკება ვამართული მგვიპტეს საქმეთა შესახებ. სენ-ჯემის კაბინეთი თხოულობს, რომ მსმალეთს მზად ჰყავდეს ერთი არმიის კორპუსი, რომელმაც უნდა გამოსცვლოს ინგლისის ჯარი სულანში; ამასთანავე ინგლისის მმართველობას აუცილებელ საქიროებად მიანჩნა, რომ ამ ოსმალეთის ჯარში უფროსებად ინგლისის აფიცრები იყვნენ. მსმალეთი დაპირდა ინგლისს ამ ჯარის ვამზადებას, მაგრამ ამასთანავე ვანაცხადა: მსმალეთი ვერ დასთანხმდება, რომ მისს ჯარებს ინგლისის დედოფლის აფიცრები მეთაურობდნო.—პორტა მტკიცედ ადგას თვის მოთხოვნილებას, რადგან იცის, რომ ინგლისს ძვირად უღირს მისი მომხრეობა.—მაირში მისულა ლონდონიდამ დევშა, რომ თუ საქირო იქმნება ნაწილი ჯარისა ვაიგზავნება ინდოეთში; მეორეს მხრით მსმალეთიდამ მოდის ამბები, რომ პორტამ ვადასწყვიტა დაიცოს სუეზის არხი, თუ ერთ-ერთი მოდავეთავანი ვანიზრახავს ამ არხის შეხებას; ეს იმას ნიშნავსო, იწერება ქირელი კორესპონდენტი, რომ ინგლის-მსმალეთს შუა მოლაპარაკებას დასასრული ეძლევაო. თუ ინგლისის ჯარები ვამოყვანილი იქმნენ მგ-

ნიშნული ქორწილი. დილას საქმროს დედ-მამა ორს ან სამს კაცს ვაუგზავნის საცოლოს დედ-მამას და შეუთვლის, რომ ნაქვლაშზე მორიგდენ. (მოციქულებად უსათუოდ უნდა იყვნენ საქმროს სიძეები, მათი ცოლები ან ამათი შვილები, თუ კი ჰყავს). საცოლოს დედ-მამა სახელდობრ დაუსახელებს ხარებს და ძროხას, რომელთაც თხოულობს ნაქვლაშად. მოციქულები (ამ დროს მოციქულებს ეძახიან „მუჟა“—მიმყვანი, მომყვანი) ვადასცემენ საქმროს ოჯახს. ისიც თანხმდება და საქმე ამითი თავდება. აქ მოციქულებმა ნაქვლაში უნდა ჩაბარონ ქალიშვილის დედ-მამას და მერე ისევ უნდა დაბრუნდენ ქალის წამოსაყვანად. ამათ დაბრუნებამდე საცოლო მორთულია; აგრეთვე სახლში ჰყავს 10—15 თავისი ტოლამხანავი ქალიშვილები, რომელთაც იგი ეპატივება თავის ქორწილში და 10—20 კაცები—მაყრები. ჰველა ამათთან საცოლო თვითონ უნდა მივიდეს და დაჰპატიყოს.

(შემდეგი ხვალ)

ვიპტიდამ — ოსმალებს დაუჩინებლად სრული უფროსობა ამ ქვეყანაზე. ამ გვარად საქმის დატრიალებამ დიდი აღელვება დაატყო აქაურს ევროპიელთ მცხოვრებთ, რომელნიც შიშობენ, რომ ყველა უკანასკნელ დროს მოხდენილი ცვლილებანი შეიძლება ძლიერ აღვილად დაირღვენ, თუ რომ სახელმწიფო არ მოიწადინებენ ხელი შეუწყონ მეგობრებს და ერთმანეთთან მორიგებით საბოლოოდ არ გადასწყვეტენ ამ დავიწყებულ ქვეყნის ბედსა.

ინგლისის გაზეთები იწერებიან, ზღვის სამინისტრომ გამოაცხადა, რომ ყველა ზღვაზე ნამსახურე პირთ, რომელთაც ჯერ 50 წელი არ შესრულებიათ, ხელახლად შეუძლიანთ ჩაწერონ სამსახურშია. მსურველთ დაუყოვნებლივ უნდა შეიტანონ ქალაქი.

„Times“-ს აცნობებენ სტამბოლიდამ, — აქაურმა რუსის საელჩომ მიიღო განკარგულება, რომ დაბრუნებულ იქმნას სამი დიდი სატრანსპორტო ხომალდი, რომელთაც გასულს კვირაში გაიარეს ბოსფორზე და კუნძულს სახალინისაკენ მიჰყავდათ ტუსალები.

„Times“-ს აცნობებენ აიაჩიოდამ (კუნძ პარსიკაზე): „აქ მოადგა ინგლისის ესკადრა, რომელსაც შეადგენს ექვსი ჯავშნიანი ხომალდი და ოთხი ამფეთქი გემი“.

ინგლისის ლორდთა პალატაში შიკომორისმა განაცხადა: ინგლისის მმართველობას არაფერი გაუგიაო მასზედ-დასტოვეს თუ არა ავღანელებმა ბალა-მურაბი და ტუშკი; დაუფუნა თუ არა გენ. კომაროვმა პარაპამიზამდის დროებითი მმართველობა და არც მაზედ — აერცლებენ თუ არა რუსები პროკლამაციებს ავღანელების მისამხრობადაო.

ბერლინელი კორესპონდენტი „Kölnische Zeitung“-ისა იწერება, რომ ინგლისის მოქმედება მკიდროდ დამოკიდებული იქმნება იმაზედ, თუ როგორს ზომებს მიიღებს რუსეთი ბათუმის შესახებ. თუ ეს ნავთ-სადგური გაამაგრა რუსეთმა, ინგლისს უფლება ექმნება გაიყვანოს თვისი სამხარეო გემები შავს ზღვაში.

„Daily Telegraph“-ი იწერება, რომ ინდოეთის მმართველობამ გადასწყვიტა მაშველი ჯარის შეკრება, რომელშიაც ჩარიცხული იქმნებოდა მეროპიელები, ინდოელ-ევროპიელნი მეთისები და მართლ-მადიდებელ სარწმუნოების ინდუსები; ჯარი რიცხვით ორმოც-და-ათი იქმნებოდა. ბრიტანიის მმართველობა დაეკითხა ძანადის მთავრობას: ექმნება ინგლისს კვლავ იმედი თუ არა ძანადის ჯარის დახმარებისა, როგორც სუდანის ომის დროს ისე ეხლაც — თუ მას ომი მოუხდა რუსეთთან. ძანადის მთავრობამ დაამიდა ამ მხრით ინგლისიო.

„Daily Telegraph“-ი იწერება, რომ ინდოეთის მმართველობამ გადასწყვიტა მაშველი ჯარის შეკრება, რომელშიაც ჩარიცხული იქმნებოდა მეროპიელები, ინდოელ-ევროპიელნი მეთისები და მართლ-მადიდებელ სარწმუნოების ინდუსები; ჯარი რიცხვით ორმოც-და-ათი იქმნებოდა. ბრიტანიის მმართველობა დაეკითხა ძანადის მთავრობას: ექმნება ინგლისს კვლავ იმედი თუ არა ძანადის ჯარის დახმარებისა, როგორც სუდანის ომის დროს ისე ეხლაც — თუ მას ომი მოუხდა რუსეთთან. ძანადის მთავრობამ დაამიდა ამ მხრით ინგლისიო.

„Daily Telegraph“-ი იწერება, რომ ინდოეთის მმართველობამ გადასწყვიტა მაშველი ჯარის შეკრება, რომელშიაც ჩარიცხული იქმნებოდა მეროპიელები, ინდოელ-ევროპიელნი მეთისები და მართლ-მადიდებელ სარწმუნოების ინდუსები; ჯარი რიცხვით ორმოც-და-ათი იქმნებოდა. ბრიტანიის მმართველობა დაეკითხა ძანადის მთავრობას: ექმნება ინგლისს კვლავ იმედი თუ არა ძანადის ჯარის დახმარებისა, როგორც სუდანის ომის დროს ისე ეხლაც — თუ მას ომი მოუხდა რუსეთთან. ძანადის მთავრობამ დაამიდა ამ მხრით ინგლისიო.

„Daily Telegraph“-ი იწერება, რომ ინდოეთის მმართველობამ გადასწყვიტა მაშველი ჯარის შეკრება, რომელშიაც ჩარიცხული იქმნებოდა მეროპიელები, ინდოელ-ევროპიელნი მეთისები და მართლ-მადიდებელ სარწმუნოების ინდუსები; ჯარი რიცხვით ორმოც-და-ათი იქმნებოდა. ბრიტანიის მმართველობა დაეკითხა ძანადის მთავრობას: ექმნება ინგლისს კვლავ იმედი თუ არა ძანადის ჯარის დახმარებისა, როგორც სუდანის ომის დროს ისე ეხლაც — თუ მას ომი მოუხდა რუსეთთან. ძანადის მთავრობამ დაამიდა ამ მხრით ინგლისიო.

„Daily Telegraph“-ი იწერება, რომ ინდოეთის მმართველობამ გადასწყვიტა მაშველი ჯარის შეკრება, რომელშიაც ჩარიცხული იქმნებოდა მეროპიელები, ინდოელ-ევროპიელნი მეთისები და მართლ-მადიდებელ სარწმუნოების ინდუსები; ჯარი რიცხვით ორმოც-და-ათი იქმნებოდა. ბრიტანიის მმართველობა დაეკითხა ძანადის მთავრობას: ექმნება ინგლისს კვლავ იმედი თუ არა ძანადის ჯარის დახმარებისა, როგორც სუდანის ომის დროს ისე ეხლაც — თუ მას ომი მოუხდა რუსეთთან. ძანადის მთავრობამ დაამიდა ამ მხრით ინგლისიო.

სათილამ დილის 5 საათამდის დაკეტილი იქმნება; დაფქილისა, სხვა-დასხვა სურსათისა და ერობის გამოტანა ქალაქიდან აღკრალულია; ქარავენებს მხოლოდ მთავრობის ნება რთვით გაეღებათ ქალაქის კარები. შევლა რუსის ქვეშევრდომი თურქმენები დაუყოვნებლივ უნდა გამოეცხადონ ჰერათის გუბერნატორს თავიანთი ვინაობის ასაწერად; ყოველს სახლში მზად უნდა იყოს ორი შეიარაღებული კაცი. გუბერნატორი ჰერათისა სერვერ-ხანი.“

მთელს მეროპას ეგონა, რომ ბერმანია რუს-ინგლისს შუა შუამავლობას იკისრებდა, მაგრამ სულ სხვას იწერება პეტერბურგელი კორესპონდენტი „Journal des Débats“-სი: „რუსები ძალიან მოწადინენ არიან დაიცვან მშვიდობიანობა, მაგრამ ბერმანიის კანკლური მოუთმენელად მოეღოს ომს; მას სწყურიათ ომი, რადგან ძლიერს ბერმანიას ჰსურს გამეფდეს „დაქცეულ ქვეყნიერებაზე“. უკეთესი იქნება, — რუსეთმა უნდა დაუთმოს ავღანი ინგლისს, ორთავემ ერთად რკინის-გზა გაიყვანონ ინდოეთზე და იცხოვრონ, როგორც კეთილი მეზობლები ცხოვრობენ. ომი მხოლოდ მათს საერთო მტერს — ბერმანიას მისცემს სარგებლობასა“.

ტელეგრაფები

(საკუთარის კორესპონდენტისაგან)
თელავი. აზრიდის 15-ს. თავდასწრებობამ დაამტკიცა ფულის გაწერა ბაგშეგების აღსაწრდედად; სულათს-ხუთასი თუმნის გაწერა გადასწვიტეს.
„ინდიდოეთის სსაგენტოსი“
აპრილის 13-ს

პეტერბურგი. ბირჟაზედ გირაზნობის ფურცლებს სსადგილ-მამულა ბანკებისს ჭედაან: თბილისისს 27 წლის გადანი — 89 მან. და 43 წლისს 88³/₄ მან.; ქუთაისისს — 18 წლის 91 მან.; და 43 წლ.; — 90 მან.;

ლონდონი. საზოგადოებათა ზალატაში აღმრულს საგანზედ — განზრანსა აქვს მთავრობას, სსანამ ომს გამოაცხადებდეს, მიმართოს, ზანდიის დეკლარაციის თანხმად, მეგობარ სასემწიფოთა შუამავლობას თუ არაო, — გადასტონმა სთქვა, რომ მას არა სურს ამ საგნის შესახებ რაიმე ზასუსი მიუგოს ზალატას, რადგანაც ამისთანა ზასუსს რუსეთის მთავრობისადმი ზასუსად მიიღებენ და ეს სასემწიფოს სარგებლობის წინააღმდეგი იქნებოა.

სიმლა. განსტის ქერცოგი, რომელიც აქედამ ინგლისში წავიდა, უგანვე მოიხმეს.
ლონდონი. ტირბულიდამ იუწყებან, რომ კასპის ზღვით ავღანის სამხდვარზედ ჯარები გაიგზავნა

რუსების მხედრობის გასაძლიერებლად. აპრილის 15-ს

პეტერბურგი. ფიქრობენ, რომ ავღანის საქმე გამოადგვეს, როდესაც ინგლისის დედოფალი ვიქტორია დარბ-შტატიდამ ლონდონში დაბრუნდება და როდესაც ინგლისის ზარდაშენცს სჯა ქეკება სამხედრო კრედიტზედ. ფინლიანდაის ნაზირებს ამგებენ.

სიმლა. ინდოეთის გიცე-კორაღმა სამხედრო შათობიარენი შეკრბა. სსდამა დიდხანს გაკუდადა. ფიქრობენ, რომ გადასწვდაო, ჯარები გმეტა შეაგროვონო.

ოტავა. გენერალმა მიდელტონმა დაამარცხა კანადის აჯანყებულები, რომელთაც რიელი წინამძღოლობდა.

ბირჟა
შეტკებურგი აზრიდის 15.

100 მანათის კურსი სამის	თვით ლონდონზე — 23 ¹ / ₄ , 23 ¹¹ / ₃₂ , 23 ⁹ / ₃₂
100 მანათის კურსი სამის	თვით ჰამბურგზე — 199 ¹ / ₄ , 198 ¹ / ₂ , 198 ³ / ₄
100 მან. კურსი სამის	თვით პარიზე — 246 ¹ / ₂
პოლიემპურიადები	— 8 მ. 41 ს. გაუ.
ტამოყნის კუპონები	— 8 მ. 41 ს. გაუ.
ვეცხლის მანათი	—
ბირჟის დისკონტი	— 6 და 7%
5% ბილეთები აღმოსავლეთის სესხისა	100 და 1000 მან. პირველი გაცემისა — 97 ¹ / ₄ მ. გაუ.
მეორე გაცემისა	— 94 მ. გაუ.
მესამე გაცემისა	— 94 მ. გაუ.
5% მომგები ბილეთები	215 ¹ / ₂ მ. გაუ.
I შინაგანის სესხისა	—
5% მომგები ბილეთები	215 ¹ / ₂ მ. გაუ.
II შინაგანის სესხისა	— 203 ³ / ₄ მ. გაუ.
ოქროს რენტა	— 168 ¹ / ₄ მ. გაუ.
თბილისის საადგილ-მამულო ბანკის გირაზნობ.	—
ფურცლები	—
ქუთაისის საადგილ-მამულო ბანკის გირ. ფურც.	—

ცნობანი

საავადმყოფოს დირექტორი ბ-ნი ვერმიშვი ამით აცხადებს რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარემე მოსიარულე ავადმყოფთათვის დაარსებულს საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად შემოღებული არის მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამლამობით მორიგად ყოფნა ბბ. ექიმთა და ბებიათა.

ამიშვი: არუთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

კორონა, სამშაბათობით და შაბათობით.

მელიქ-ვარსაღამოვი, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

ბეგიშვი: ვილჩაკოვისა, სამშაბათობით.

ბაბინოვისა, ორშაბათობით და პარასკევობით.

სტეფანოვისა, ოთხშაბათობით და შაბათობით.

ლომშისა, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

სამკურნალოში, რომელიც თბილისის მოქალაქეთ დაარსეს სასსოფრად 4 აპრილისა 1866 წლისა, ვაგდმოფონი მიიღებან დილის 8 საათიდან 12 საათამდე.

ყოველ დღე მიიღებენ ამ სამკურნალოში ვაგდ-მოფონს შემდეგი კემები: ტერ-გრიგორიანცი—8 საათიდან 9 საათამდე საბუბო, საქალბო და საბავშვო ვაგდმოფონის საწამლეულად; ბენკლევსკი—10—11 საათამდე—სახირობო, სიფილისის ვაგდმოფონის წამლობისათვის და აგრეთვე კბილისა და უფრის ტკივილის საწამლეულად; შტემბლანსკი 11—12 საათამდე სიფილისისა და სხეულზე გამოყრელი მუწუკების წამლობისათვის. ამას გარდა გარალევირი ორშაბათობით 9—10 საათამდე შინაგან ვაგდმოფონის წამლობისათვის; კორონა ორშაბათობით, სამშაბათობით, სუთშაბათობით, და შაბათობით შინაგან ვაგდმოფონისათვის წამლობისათვის 10—11 საათამდე; მინკევიჩი სამშაბათობით და შარასკევობით 9—10 საათამდე ხორბოლი ვაგდმოფონისათვის; ხამჩინსკი სამშაბათობით და შაბათობით 11—12 საათამდე თვალის ტკივილის საწამლეულად; გრანსოვლანდოვი ორშაბათობით და შარასკევობით 10—11 საათამდე შინაგან ვაგდმოფონისათვის წამლობისათვის; ვოლქსონი კბილის ტკივილის საწამლეულად მიიღებს თავის სასლში ყოველთვის ღრბ ვაგდმოფონს, რომელთაც სამკურნალოდამ ბარათი ექმნებათ.

მაზანდა

ხორაგისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, დუქნებში და ხელდა-ხელ 1 აპრილიდან 1 მაისამდე 1885 წ.

გამომცხვარი ჰური რუსეთის ფქვილისა — 1 გირ. 5 კ. აჭარის ფქვილისა: შირველის ხარისისა — 1 გ. 2 1/2 მეორისა — 1 გ. 2 კ.

იმავე ფქვილისა თორნეში გამომცხვარი:

შირველი ხარისისა — 1 გ. 4 1/2 მეორისა — 1 გ. 3 კ. მესამისა — 1 გ. 2 1/2

ჯვარის-მამის ჰური: შირველის ხარისა ღავაში 1 გ. 4 1/2 მეორის ხარის. ღავაში 1 გ. 3 1/2 მესამისა — 1 გ. 3 კ.

ძროხის ხორცი:

შირველის ხარისისა — 1 გ. 9 კ. მეორისა — 1 გ. 8 კ. სუკი — 1 გ. 16 კ. ცხვრის ხორცი — 1 გ. 10 კ.

ღორის ხორცი:

შირველის ხარისისა — 1 გ. მეორისა — 1 გ.

ჩინის მზა

თბილისიდან ბათუმისკენ მიდის 8 საათზე და 31 წამ. დილით.

თბილისიდან მარტო საშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან.

თბილისიდან ბაქოსკენ

10 საათზე და 45 წამზე დილით. (სამშაბათობით და შაბათობითსაჩქარო 10 ს. 58 წ. დამით.)

ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათზე და 25 წამ. შუადღის უკან.

ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ

5 საათზე და 20 წამ. შუადღის უკან.

ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით.

ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით.

ფოთიდან და ბათუმიდან მომავალი თბილისში შემოდის 10 საათზე და 25 წამ. ღამით.

მარტო საშურამდინ თბილისში შემოდის 8 საათზე დილით.

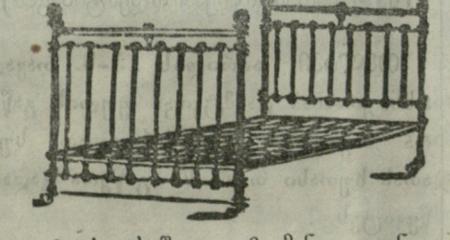
ბაქოდან მომავალი შემოდის თბილისში

2 საათ. და 30 წამ. შუადღის უკან. (სამშაბათობით და შარასკევობით საჩქარო 7 ს. 53 წ. დილ.)

ბანსხალბანი ქუთაისში,

ივანე ნიკოლაის მემკვიდრეთა მანქანაში იხილება ყოველ გვარი საქონელი, სხვებთან შედარებით იაფად. მალაზია იმყოფება ბულვარის პირდაპირ საკუთარ შენობაში. (14-8)

ინგლისური ჩინის კარბები

ქრთის საწოლი 6 მანათიდგან, და ორის საწოლი 10 მანათიდგან; მათი ლეიბები, სღვის ბაღსით გატანილი 4-დგან 8 მანათიდგან. კიდევ შემდეგი ნივთები იყიდება 25%-ით უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან სადმე: ბრიტანის მეტალის ნივთები, ჩაიდნები, საკარაქი, საშაქრი, გოგსები, შეფადის დასები ჩანგლებით, სამართებლები, დასადგმელი პირის საბანი, სტაქსები, სუფოკინი, საწოლი, რიუმიკები, საქაშური, თევზები, ბლიუდები, სასალათეები, ტაშტები, სარძევეები, სამარლეები, განჩინის საფუკები, შრობის ამოსაღები, შრობები, კლიტეები, გასაღები, განჩინების ალვირები, სღისტები, ტანისამოსის დასავიდელები, საბაღო მარტლები, გაქსები, უთოები, წისქვილები, სერსები, ქლიბები, ინგლისის თოფები და რეკლავები, მიუები, შარიადები, გასსიულები, საფანგები, ნიბები, გატერპრუფი, საბები, ჩულები, წინდები, სუფრები, საფეტები, რგოლები, ემლიანი ტურტელები, მურაბები, გამფეტები, კიბულები, სოუსები, სღვის ბაღსი, დიმიკიტონები, ბომბი და სსკ. ინგლისურს მალაზიებში არწრუნისეულს ქარვასლაში № № 95, 94, 93, 91, და 90, 89, 88, 87, 86, და 85, უდიდესი ჩინის მალაზია თბილისში. (100-15)

არყის ხის ბალსამი ეროვნული დოქტორის ლანგილისა ბიზლითისა

საყვარელი სატულეგო საშუალება მთელის განათლებულის ქვეყნების ქალებისა.

აძლევს კანს სვეტაკს სითეთრეს, სზობს კორფოს, ფერიკამელას, ასუფთავებს მზისაგან გარუქულს სახეს, ასწორებს მოღმეკილს ადგილებს და აძლევს კანს სინაზეს და ყმაწვილოურს შესახედაობას.

მეტის მეტად სასიამოვნოა ხმარების დროს. რუსეთში შემოტანა ნება დართულია ს. პეტერბურგის სამედიცინო დეპარტამენტისაგან.

ბევრი სიყალბე სუფევს!! ამისათვის გთხოვთ ყურადღება მიაქციოთ შემდეგს: თეთრს ჩიის ფერს ფლაკონს, კასიულებზედ ავსტრიულს გერბს (არწივს), ეტიკეტს, რომელზედაც ფაბრიკის მარკაა (ქალი არყის ხის ქვეშ იმყოფება და სურა უკირავს ხელში) და ვიწრო იარლიკს რუსულის ზედ წარწერით.

საშუალება ნაცადია 35 წლის განმავლობაში. 1884 წელს მილიონ ნახევარზედ მეტი ფლაკონია გაყიდული!!! შლაკონი ღირს 1 მან. 65 კაპ. უცხო ქალაქების მცხოვრებნი 60 კაპ. გასაგზავნს უმატებენ.

იყიდება რუსეთის ყველა სააფთიაქო მალაზიებში: მოსკოვში რ. კელერთან და კომპ. პ. შერსინთან, გემლინგთან, ბ. ბრუსთან, ლიუბერთან, ბირშველგინთან, მატესინსთან, ს. ჰეტერბურგში სააფთიაქო საქონლის სავაჭრო რუსეთის საზოგადოებაში, თბილისში სააფთიაქო საქონლით მოვაჭრე ავეკასიის საზოგადოებაში და მისსავე განყოფილებაში ქ. ბაქოს.

II. 12.233 (12-1)

ინგლისური მალაზია

Maison de confiance და უდიდესი საწოლები ჩინისა და საქონლებისა თბილისში, იმყოფება არწრუნისეულს ქარვასლაში № № 95, 94, 93, (92 სამუსიკო მალაზია ლანკოსი) 91, 90, 89, 88, 87, 86 და 85. რადგანაც ინგლისური მალაზიის გამგებელი ყოველთვის თვითონ მიდის სამზღვარ გარეთ ჩინის საყიდლად და პირველ ხელიდან ჰყიდულობს, ამიტომაც შეუძლია ჰყიდოს უკეთესი ჩინი და უფრო იაფადაც ვიდრე სხვაგან სადმე. დასარწმუნებლად ჩინის მცნობებმა და პირველ მოკრეფილის ჩინის დამფასებლებმა შეადარონ

Table with 4 columns: Item, Price 1, Price 20, and Price 20 per piece. Rows include items like 'ჩუნი ჩინი', 'იშვიათი', 'ჩინეთის ყვავილი', 'ფუჩეფუ', and 'ფენომენი'.

ტრაქტორები, ინსტიტუტები, მონასტრები, პანსიონები და სხვანი დიდნი დაწესებულებანი, უეჭველია, დარწმუნდებიან, რომ ვერსად ვერ იყიდონ ასეთს სუნენლოვანს და მაგარს ჩინის ზემო მოყვანილ ფასებად.

ჩინის ფასი ყოველთვის უქაღალდოდ იქნება

მალაქს გარეშე მცხოვრებისათვის, ვინც 6-ს გირვ. ნაკლებს არ იყიდის, გასაგზავნს ფასს მალაზია იკისრებს. იქვე იყიდება 30% უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან: ესენცია კაკოსი, ბისკიტები, თფშეულობა, კლიონკა, უნაგირები, ტაბაკები (ფოდნოლები), დანები, მაკრატლები, კალმები, კრაოტები, და სხვ.; ყველაფერი შირველ სელიდგან—ი საიდუმლო ინგლისური მალაზიის გასაოცარის წარჩინებისა, რომლის გამო იგი ჰყიდის მრავალის ჩინის, კალმებს, ქალაღს, კრაოტებს და სხვ. (100-13)

ისყიდება

სახლი ვენახით და ბაღით — 20 დესეტ სახსავ. მიწა, ბასკის ვაღია ამ მამულზე 1400 მანათამდე. მამული არის გორის მანრის სოფ. შატრა მამარშენში, სადაც მსურველთ შეუძლიანთ მიმართონ წერილითაც გენერალ შატკებისას, გორის სტანციით. (5-2)

Advertisement for 'ყუა მოკვი' (Qua Mokvi) with contact info: ს. სიუ და ქო. (II. 2592). (46-9)